

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024 - 2065
Den 29. april 2024

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 557 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 15. marts 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kristian Bøgsted (DD).

Spørgsmål nr. 557 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Det fremgår af artiklen ”- Ny sanktionspraksis gør det nemmere at være chauffører”, lastbilmagasinet.dk, den 20. marts 2019, at Fødevarestyrelsen i februar 2019 har gennemført en ændring i sanktionspraksissen for chauffører af dyretransporter. Med den nye ændring vil fokus i forhold til sanktionering vedrørende transportegnethed i højere grad være rettet mod transportvirksomheden og landmanden. Konkret vil chaufføren på en dyretransport fremover alene blive sanktioneret ved grove overtrædelser, som han kan gøres personligt ansvarlig for. Det indebærer, at chaufføren som udgangspunkt ikke sanktioneres i de typiske sager om blandt andet ikke-transportegnede dyr og manglende vedligeholdelse af køretøjet. Vil ministeren oplyse, om myndighedernes praksisændring på dyretransportområdet reelt har betydet, at chauffører ikke længere automatisk får ansvaret med risiko for store bøder, fængsel og frakendelse af retten til at køre med dyr, hvis de transporterer dyr, som ikke er transportegnede, og vil ministeren i så fald fremsende dokumentation herfor i form af en oversigt over, hvilke sanktioner der er tildelt chauffører for hvilke overtrædelser fordelt på de sidste 10 år?”

Svar

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet en udtalelse fra Fødevarestyrelsen, der har oplyst følgende:

”Fødevarestyrelsens justering af sanktionspraksis på dyretransportområdet indebærer, at chauffører alene vil blive sanktioneret, hvis vedkommende har handlet strafbart og på den måde har et ansvar for skader på ét eller flere dyr. I sager vedrørende transportegnethed har justeringen af sanktionspraksis medført en betydelig nedgang i antallet af politianmeldelser af chauffører. Data fra Fødevarestyrelsens Digitale Kontrolsystem viser, at der i perioden fra den 1. januar 2020 til den 1. marts 2024 er foretaget politianmeldelse af chauffører i otte sager vedrørende transportegnethed.

Fødevarestyrelsen skal bemærke, at den justerede sanktionspraksis udelukkende vedrører Fødevarestyrelsens håndtering og sagsbehandling af de pågældende sager. Som anført i lovbemærkningerne til dyrevelfærdsloven er det strafferetlige ansvar for de enkelte aktører videreført, uanset at Fødevarestyrelsen har præciseret styrelsens sanktioneringspraksis i forbindelse med styrelsens kontroller af dyretransporter. Det er således uændret anklagemyndigheden, der – på baggrund af politiets efterforskning – afgør,

om der skal rejses tiltale, og hvilke aktører der i givet fald skal rejses tiltale mod. Fødevarestyrelsen er imidlertid bekendt med, at der i en række sager fra Vestre Landsret er meddelt strafbortfald til chauffører, med henvisning til at der i de konkrete sager ikke ville være sket politianmeldelse af chaufføren i medfør af styrelsens justerede sanktionspraksis.”

Til brug for besvarelsen har jeg desuden indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om dyrevelfærd indeholder retningslinjer for anklagemyndighedens tiltalepraksis i sager om transport af dyr. Det fremgår heraf, at anklagemyndigheden skal rejse tiltale mod både den chauffør, der har udført transporten, og mod arbejdsgiver/vognmand og leverandør, hvis det kan godtgøres, at disse har været medvirkende til overtrædelser eller har begået selvstændige overtrædelser. Valget af ansvarssubjekt vil dog altid bero på en konkret vurdering.

For så vidt angår tiltalerejsning mod chauffører bemærkes det, at Fødevarestyrelsen ved instruks af 18. februar 2019 om ændret sanktionspraksis for chauffører ved dyretransporter og tillige i Fødevarestyrelsens vejledning om ny model for sanktionering og opfølgning på transportområdet af 29. september 2020 har ændret praksis således, at sanktioneringen som udgangspunkt skal rettes mod vognmanden og landmanden, og at chaufføren i udgangspunktet kun skal sanktioneres ved overtrædelser, som chaufføren kan gøres personligt ansvarlig for. Det afgørende er grovheden af chaufførens handling eller undladelse sammenholdt med, om det har medført eller givet risiko for, at et eller flere dyr er blevet påført alvorlige skader.

Der skal i den forbindelse henvises til Vestre Landsrets dom af 6. april 2021 (AM2021.04.06V), hvor chaufføren blev dømt for overtrædelse af dyrevelfærdsloven, transportbekendtgørelsen og transportforordningen ved at have transporteret en gris, selv om den ikke var transportegnet som følge af et sår på halen. Landsretten fandt, at såret var tydeligt og let erkendeligt forud for transporten, hvorfor såret kunne konstateres af chaufføren ved pålæsningen. Landsretten fandt derfor, at chaufføren havde handlet uagtsomt, idet han burde have opdaget såret, herunder tilrettelagt læsningen på en sådan måde, at der var rimelig mulighed for at opdage såret på grisens hale. Landsretten konkluderede, at forholdet var omfattet af Fødevarestyrelsens vejledning af 29. september 2020, og at der således som udgangspunkt ikke længere ville ske politianmeldelse af chaufføren i et forhold som i denne sag. Dette kunne ifølge landsretten imidlertid ikke føre til, at chaufføren skulle frifindes, da der forelå en overtrædelse af lovens bestemmelser om transport af dyr. Chaufføren blev derfor fundet skyldig. Landsretten fandt imidlertid, at der på baggrund af Fødevarestyrelsens vejledning af 29. september 2020 forelå sådanne særlige omstændigheder, at straffen for chaufføren skulle bortfalde, jf. straffelovens § 83. Transportvirksomheden blev idømt en bøde på 40.000 kr.

Der kan også henvises til Vestre Landsrets dom af 31. marts 2021 (AM2021.03.31V), hvor chaufføren blev dømt for overtrædelse af dyrevelfærdsloven, transportbekendtgørelsen og transportforordningen ved at have behandlet to køer groft uforsvarligt som følge af forholdene under transporten, som han personligt var ansvarlig for. Landsretten fandt, under henvisning til Fødevarestyrelsens vejledning af

29. september 2020 om ny model for sanktionering og opfølgning på transportområdet, at praksisændringen ikke ville have haft betydning for spørgsmålet om politianmeldelse og tiltalerejsning mod den tiltalte chauffør i den foreliggende situation. Byrettens dom blev stadfæstet med den ændring, at bøden til chaufføren blev forhøjet fra 20.000 kr. til 23.000 kr. Transportvirksomheden blev idømt en bøde på 40.000 kr.

Fødevarerstyrelsens vejledning af 29. september 2020 og Vestre Landsrets domme af henholdsvis 6. april 2021 og 31. marts 2021 skal således inddrages ved vurderingen af chaufførens strafansvar i transportsagerne. Der er fortsat grundlag for at sigte chaufføren, hvis det vurderes, at denne har handlet uagtsomt og dermed har overtrådt reglerne om transport af dyr. Dog vil der i disse sager ofte kunne foreligge de i landsretsdom af 6. april 2021 omtalte særlige omstændigheder således, at der kan være grundlag for at meddele chaufføren et tiltalefrafald i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 5, eller efter retsplejelovens § 722, stk. 2. Det skal i den forbindelse bemærkes, at tiltalefrafald under de omstændigheder skal forelægges de regionale statsadvokater.

Strafansvaret beror på en almindelig strafferetlig vurdering, herunder på om overtrædelsen kan tilregnes den pågældende som forsætlig eller uagtsom.

Vurderingen af spørgsmålet om et eventuelt virksomhedsansvar forudsætter endvidere, at der foreligger oplysninger om, hvorvidt transportvirksomheden eller landbrugsvirksomheden, der har leveret dyr til transport, drives i selskabsform.

2. Rigsadvokaten har undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) om, hvilke sanktioner for overtrædelse af dyrevelfærdsloven, der trådte i kraft den 1. januar 2021, og den tidligere dyreværnslov, der er blevet tildelt chauffører de sidste 10 år for transport af dyr, der ikke er transportegnede.

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, som knytter sig til en eller flere lovovertrædelser. I forbindelse med sagens afslutning registreres en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse bl.a., hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

Der findes i POLSAS en række gerningskoder vedrørende dyrevelfærdsloven og den tidligere dyreværnslov. Det er dog ikke muligt ved elektronisk udtræk fra POLSAS at tilvejebringe oplysninger om antallet af fældende afgørelser for transport af dyr, der ikke er transportegnede, samt om der er sket rettighedsfrakendelse i sagerne. Det vil således forudsætte en omfattende manuel gennemgang af samtlige sager om overtrædelse af dyrevelfærdsloven, hvis oplysningerne skal tilvejebringes.”

Jacob Jensen

/

Paolo Drostby